

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2018/840**(2018. gada 5. jūnijs),****ar kuru ūdens resursu politikas jomā izveido to novērojamo vielu sarakstu, kam veicams Savienības mēroga monitorings saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/105/EK, un ar kuru atceļ Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2015/495***(izziņots ar dokumenta numuru C(2018) 3362)*

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Direktīvu 2008/105/EK par vides kvalitātes standartiem ūdens resursu politikas jomā un ar ko groza un sekojoši atceļ Padomes Direktīvas 82/176/EEK, 83/513/EEK, 84/156/EEK, 84/491/EEK, 86/280/EEK, un ar ko groza Direktīvu 2000/60/EK ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 8.b panta 5. punktu,

tā kā:

- (1) Direktīvas 2008/105/EK 8.b panta 1. punkts paredz tādu novērojamo vielu saraksta izveidi, par kurām Savienības mērogā jāvēl monitoringa dati, kas nākotnē varētu palīdzēt vielu prioritizēšanā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/60/EK ⁽²⁾ 16. panta 2. punktu. Pirmajā šāda veida sarakstā attiecībā uz katru vielu bija jānorāda tādas monitoringa matricas un iespējamās analīzes metodes, kas nerada pārmērīgas izmaksas.
- (2) Direktīvas 2008/105/EK 8.b pantā cita starpā ir izklāstīti nosacījumi un kārtība, kas jāievēro attiecībā uz novērojamo vielu sarakstā iekļauto vielu monitoringu un monitoringa rezultātu ziņošanu, ko veic dalībvalstīs.
- (3) Sarakstā iekļaujamās vielas jāatlasa no tām vielām, par kurām pieejamā informācija liecina, ka tās var radīt ievērojamu Savienības mēroga risku ūdens videi vai risku, kas rodas ar tās starpniecību, bet par kurām nav pietiekamu monitoringa datu, lai izdarītu secinājumus par faktiski radīto risku. Būtu jāapsver iespēja sarakstā iekļaut ļoti toksiskas vielas, kuras izmanto daudzās dalībvalstīs un novada ūdens vidē, bet attiecībā uz kurām netiek vai tiek reti veikts monitorings. Atlases procesā būtu jāņem vērā informācija, kas detalizēti norādīta Direktīvas 2008/105/EK 8.b panta 1. punkta a)–e) apakšpunktā, īpašu uzmanību pievēršot potenciāli problemātiskām piesārņojošām vielām.
- (4) Novērojamo vielu sarakstā iekļauto vielu monitoringam būtu jāsniedz augstas kvalitātes dati par šo vielu koncentrācijām ūdens vidē, ko varētu izmantot riska novērtējumos, ar kuru palīdzību atsevišķā caurskatīšanā saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 16. panta 4. punktu identificē prioritārās vielas. Minētajā caurskatīšanā būtu jāapsver iespēja prioritāro vielu sarakstā iekļaut tādas vielas, kuras rada nopietnu risku. Tiktu noteikts arī vides kvalitātes standarts, kas dalībvalstīm būtu jāasniedz. Attiecībā uz priekšlikumu iekļaut kādu vielu prioritāro vielu sarakstā būtu jāveic ietekmes novērtējums.
- (5) Pirmais novērojamo vielu saraksts tika noteikts Komisijas Īstenošanas lēmumā (ES) 2015/495 ⁽³⁾, un tajā bija iekļautas desmit vielas vai vielu grupas, kā arī norādītas monitoringa matricas, iespējamās analītiskās metodes, kas nerada pārmērīgas izmaksas, un maksimāli pieļaujamās metodes detektēšanas robežas.
- (6) Saskaņā ar Direktīvas 2008/105/EK 8.b panta 2. punktu Komisijai novērojamo vielu saraksts jāatjaunina ik pēc diviem gadiem. Atjauninot sarakstu, Komisijai jāizņem no tā visas vielas, attiecībā uz kurām Direktīvas 2000/60/EK 16. panta 2. punktā minēto riskos balstīto novērtējumu var pabeigt bez papildu monitoringa datiem.

⁽¹⁾ OVL 348, 24.12.2008., 84. lpp.⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 23. oktobra Direktīva 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OVL 327, 22.12.2000., 1. lpp.).⁽³⁾ Komisijas 2015. gada 20. marta Īstenošanas lēmums (ES) 2015/495, ar ko izveido to novērojamo vielu sarakstu, kam veiks Savienības mēroga monitoringu ūdens resursu politikas jomā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/105/EK (OVL L 78, 24.3.2015., 40. lpp.).

- (7) 2017. gadā Komisija analizēja datus, kas iegūti pirmajā sarakstā iekļauto vielu pirmajā monitoringa gadā. Pamatojoties uz minēto analīzi, Komisija secināja, ka pietiekami daudz augstas kvalitātes monitoringa datu ir pieejami par triallātu, oksadiazonu, 2,6-diterc-butil-4-metilfenolu un diklofenaku un ka līdz ar to šīs vielas būtu jāsvīturo no novērojamo vielu saraksta.
- (8) Kā minēts Īstenošanas lēmumā (ES) 2015/495, būtu lietderīgi veikt 2-etilheksil-4-metoksicinamāta monitoringu sedimentos. Tomēr lielākā daļa savāktu monitoringa datu ir par ūdeni un nedaudzie paziņotie dati par sedimentiem nav pietiekami, lai veiktu pārliedzošu šīs monitoringa matricas analīzi. Lai nodrošinātu, ka monitoringa dati, kas savākti attiecībā uz šo vielu, pilnībā atspoguļo tās radīto risku, Komisija turpinās pētīt, vai dalībvalstis to varētu monitorēt sedimentos ticamā un salīdzināmā veidā. Tikmēr šī viela būtu jāsvīturo no novērojamo vielu saraksta.
- (9) Par makrolīdu grupas antibiotiķi azitromicīnu un diviem neonikotinoīdiem, proti, imidakloprīdu un tiametoksamu, joprojām nav pietiekami daudz augstas kvalitātes monitoringa datu, lai varētu veikt Direktīvas 2000/60/EK 16. panta 2. punktā minēto mērķorientēto riskos balstīto novērtējumu. Tāpēc šīm vielām būtu jāpaliek novērojamo vielu sarakstā. Makrolīdu grupas antibiotiķi un neonikotinoīdi pirmajā novērojamo vielu sarakstā tika iekļauti kā grupas aiz tā iemesla, ka vielas, kurām ir vienāds iedarbības veids, varētu radīt aditīvu efektu. Arī šis arguments attaisno abu grupu paturēšanu novērojamo vielu sarakstā, neraugoties uz to, ka par dažām atsevišķām šo grupu vielām (makrolīdu grupas antibiotiķi klaritromicīns un eritromicīns un neonikotinoīdi acetamiprīds, klotianidīns un tiakloprīds) ir pieejami pietiekami daudz augstas kvalitātes monitoringa datu.
- (10) 2017. gadā Komisija savāca datus arī par virkni citu vielu, ko varētu iekļaut novērojamo vielu sarakstā. Tā ņēma vērā Direktīvas 2008/105/EK 8.b panta 1. punktā minētos dažādos relevantās informācijas veidus un apspriedās ar dalībvalstu ekspertiem un ieinteresēto personu grupām. Novērojamo vielu sarakstā nevajadzētu iekļaut vielas, par kuru toksiskumu ir šaubas vai kurām pieejamo monitoringa metožu jutība, ticamība un salīdzināmība nav pietiekamas. Par piemērotiem kandidātiem iekļaušanai sarakstā atzina insekticīdu metaflumizonu un antibiotiķus amoksicilīnu un ciprofloksacīnu. Amoksicilīna un ciprofloksacīna iekļaušana saskaņā ar Eiropas rīcības plānu "Viena veselība" pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences (AMR) apkarošanai ⁽¹⁾, kurā atbalstīta novērojamo vielu saraksta izmantošana, lai "uzlabotu zināšanas par antimikrobiālo līdzekļu sastopamību un izplatīšanos vidē".
- (11) Saskaņā ar Direktīvas 2008/105/EK 8.b panta 1. punktu Komisija apzināja iespējamās analīzes metodes, ko varētu izmantot attiecībā uz ierosinātajām vielām. Katras vielas metodes detektēšanas robežai vajadzētu būt vismaz tik zema, cik zema ir prognozētā vielas beziedarbības koncentrācija katrai vielai attiecīgajā matricā.
- (12) Caurskatot pirmo novērojamo vielu sarakstu, Komisija konstatēja jaunu ekotoksikoloģisko informāciju par emakrolīdu grupas antibiotiķiem klaritromicīnu un azitromicīnu, par metiokarbu un par neonikotinoīdiem imidakloprīdu, tiakloprīdu un tiametoksamu, kas tai lika pārskatīt prognozētās šo vielu beziedarbības koncentrācijas. Tāpēc būtu attiecīgi jāatjaunina maksimāli pieļaujamās metodes detektēšanas robežas, kas šīm vielām un vielu grupām noteiktas novērojamo vielu sarakstā.
- (13) Analītiskās metodes, kas norādītas novērojamo vielu sarakstā, neuzskata par tādām, kas rada pārmērīgas izmaksas. Ja nākotnē jauna informācija par dažām konkrētām vielām liks samazināt to prognozēto beziedarbības koncentrāciju, iespējams, būs jāsamazina maksimāli pieļaujamā metodes detektēšanas robeža, kamēr vien šīs vielas joprojām būs iekļautas sarakstā.
- (14) Salīdzināmības labad visas vielas būtu jāmonitorē nesadalītos ūdens paraugos.
- (15) Īstenošanas lēmums (ES) 2015/495 būtu jāatceļ.
- (16) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi saskaņā ar Direktīvas 2000/60/EK 21. panta 1. punktu izveidotā komiteja,

⁽¹⁾ Komisijas paziņojums Padomei un Eiropas Parlamentam "Eiropas "Viena veselība" rīcības plāns pret antimikrobiālajiem līdzekļiem izveidojušās rezistences (AMR) apkarošanai", COM(2017) 339 final.

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Direktīvas 2008/105/EK 8.b pantā minētais to novērojamo vielu saraksts, kam veicams Savienības mēroga monitorings, ir sniegts šā lēmuma pielikumā.

2. pants

Īstenošanas lēmumu (ES) 2015/495 atceļ.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2018. gada 5. jūnijā

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Karmenu VELLA

PIELIKUMS

To novērojamo vielu saraksts, kam veicams Savienības mēroga monitorings, kā noteikts Direktīvas 2008/105/EK 8.b pantā

Vielas / vielu grupas nosaukums	CAS numurs ⁽¹⁾	ES numurs ⁽²⁾	Indikatīva analītiskā metode ⁽³⁾ ⁽⁴⁾	Maksimāli pieļaujamā metodes detektēšanas robeža (ng/l)
17-alfa-etinilestradiols (EE2)	57-63-6	200-342-2	Lielpjoma SPE – LC-MS-MS	0,035
17-beta-estradiols (E2), estrons (E1)	50-28-2, 53-16-7	200-023-8	SPE – LC-MS-MS	0,4
Makrolīdu grupas antibiotiķi ⁽⁵⁾			SPE – LC-MS-MS	19
Metiokarbs	2032-65-7	217-991-2	SPE – LC-MS-MS vai GC-MS	2
Neonikotinoīdi ⁽⁶⁾			SPE – LC-MS-MS	8,3
Metaflumizons	139968-49-3	604-167-6	LLE – LC-MS-MS vai SPE – LC-MS-MS	65
Amoksicilīns	26787-78-0	248-003-8	SPE – LC-MS-MS	78
Ciprofloksacīns	85721-33-1	617-751-0	SPE – LC-MS-MS	89

⁽¹⁾ Informatīvais ķīmijas dienests (*Chemical Abstracts Service*).

⁽²⁾ Eiropas Savienības numurs – nav pieejams visām vielām.

⁽³⁾ Lai varētu salīdzināt rezultātus starp dažādām dalībvalstīm, visas vielas jāmonitorē nesadalītos ūdens paraugos.

⁽⁴⁾ Ekstrakcijas metodes:

LLE – šķīduma-šķīduma ekstrakcija,

SPE – cietās fāzes ekstrakcija.

Analītiskās metodes:

GC-MS – gāzu hromatogrāfija-masspektrometrija,

LC-MS-MS – šķīduma hromatogrāfija (kopā ar) trīskāršo četrpolu masspektrometriju.

⁽⁵⁾ Eritromicīns (CAS numurs 114-07-8; ES numurs 204-040-1), klaritromicīns (CAS numurs 81103-11-9), azitromicīns (CAS numurs 83905-01-5; ES numurs 617-500-5).

⁽⁶⁾ Imidakloprīds (CAS numurs 105827-78-9/138261-41-3, ES numurs 428-040-8), tiakloprīds (CAS numurs 111988-49-9), tiame-toksams (CAS numurs 153719-23-4, ES numurs 428-650-4), klotianidīns (CAS numurs 210880-92-5, ES numurs 433-460-1), ace-tamiprīds (CAS numurs 135410-20-7/160430-64-8).